

Številka: 091-5/2020-1
Datum: 31. marec 2020

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

Poljanska cesta 28
1000 Ljubljana
T 01 30 05 100
F 01 30 05 199
www.zrss.si

IZVAJANJE IZOBRAŽEVANJA NA DALJAVO V IZREDNIH RAZMERAH

USMERITVE ZA PREVERJANJE ZNANJA IN INFORMACIJA O OCENJEVANJU ZNANJA V OSNOVNI ŠOLI

Pri pripravi predlogov in usklajevanju gradiva so sodelovali:

dr. Vinko Logaj, dr. Stanka Preskar, mag. Renata Zupanc Grom, svetovalci predmetov in področij ZRSŠ

Ravnatelji osnovnih šol: Aleš Žitnik, Marko Primožič, Rado Kostrevc, Špela Drstvenšek, Igor Hostnik, Bogomir Marcinkovič, Gregor Pečan

1. Uvod

Namen usmeritev

Preverjanje znanja in napredka učencev je odvisno od načina izobraževanja ter od možnosti, ki jih imajo učitelji in učenci. Za izobraževanje na daljavo **ni sprejemljiv urnik, po katerem poteka klasični pouk**. Zato naj se učitelji osredotočijo le na temeljne cilje učnega načrta glede na standarde znanja in izdelajo načrt izobraževanja na daljavo. **V izrednih razmerah osnova ne more biti realizacija ur po klasičnem urniku, temveč doseganje temeljnih ciljev in standardov znanja**. Zelo pomembno je dobro počutje in zdravje učencev. Izobraževanje na daljavo naj temelji na zaupanju in priložnosti, da tudi učenci prevzamejo odgovornost za svoje učenje in znanje. **Namen usmeritev za preverjanje in ocenjevanje znanja pri izobraževanju na daljavo v izrednih razmerah je usmeriti aktivnosti učiteljev tako, da bodo v največji možni meri upoštevali dejavnike, ki vplivajo na celoten proces učenja in na počutje učencev**. Pri izobraževanju na daljavo v izrednih okoliščinah je preverjanje in ocenjevanje znanja s psihološkega in sociološkega vidika še posebej občutljivo.

Pred ocenjevanjem znanja naj učitelji izvajajo in spodbujajo proces izobraževanja na daljavo s posebnim poudarkom na obravnavi temeljnih učnih vsebin predmeta, utrjevanju znanja in z različnimi oblikami ter metodami **preverjanja** znanja. **Ocenjevanje znanja v osnovnih šolah naj ne poteka v mesecu aprilu**. Šole naj aktivnosti izvajajo tako, da izobraževanje na daljavo predstavlja kontinuiteto vzgojno-izobraževalnega procesa, ki je potekal do 13. marca.

Ravnatelji se lahko za podporo pri izvajanju teh usmeritev obrnejo neposredno na predstojnice Območnih enot Zavoda RS za šolstvo, učiteljem pa strokovno podporo po posameznih predmetih oziroma področjih nudijo svetovalci Zavoda RS za šolstvo. Nanje se lahko učitelji obrnejo po elektronski pošti, prek spletnih učilnic ali po telefonu.

Vse informacije v zvezi z učnimi gradivi in spletne povezave so objavljene na portalu SIO (<https://sio.si/>) in na spletni strani Zavoda RS za šolstvo (<https://www.zrss.si/>).

2. Sprememba Pravilnika o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli

- Vse informacije v zvezi s **spremembo Pravilnika o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli bodo šole** prejele v drugi polovici meseca aprila.
- Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja učencev v osnovni šoli (UL RS 52/13) ne bo veljal v delu, za katerega bodo določena drugačna navodila (število ocen, način ocenjevanja, zaključevanje ocen, če bo potrebno, upoštevanje pridobljenih ocen iz obdobja izvajanja rednega vzgojno-izobraževalnega procesa ...).

3. Postopnost uvajanja preverjanja in ocenjevanja pri izobraževanju na daljavo

- V času izvajanja izobraževanja na daljavo, ki vključuje tudi preverjanje (brez ocenjevanja), **to je v mesecu aprilu**, šola izvede vse možne aktivnosti, da:
  - o se v izobraževanje na daljavo vključijo vsi učenci (izjema so učenci, ki jim je to onemogočeno zaradi zdravstvenih razlogov);

- je poleg preverjanja znanja izvedena pomoč in podpora učencem, za katere je izdelan individualiziran program, in učencem, ki so bili vključeni v dopolnilni pouk oziroma deležni individualne in skupinske pomoči;
- je učencem, ki so bili negativno ocenjeni, omogočena podpora na osnovi preverjanja minimalnih standardov.
- Učitelji spremljajo učenčeve dosežke. Način spremljanja izberejo sami. Napredek učenca ugotavljajo na osnovi povratne informacije s preverjanjem znanja.
- Preverjanje znanja pri izobraževanju na daljavo ima vlogo diagnosticiranja predznanja učencev ter usvojenega znanja, zato je **preverjanje predpogoj za ocenjevanje**. Učitelji preverjanje znanja načrtujejo tako, da poleg drugačnega načina usvajanja vsebine učence soočijo z oblikami in metodami, s katerimi vsak učenec lahko izkaže predznanje in izrazi svoj napredek. Predvsem naj bodo učitelji pozorni pri uporabi različnih spletnih orodij in programov ter tehničnih zmožnosti učencev in učiteljev.
- Za preverjanje znanja naj učitelji uporabijo metode in oblike, ki bi jih lahko kasneje uporabili za morebitno ocenjevanje (navajanje na nove okoliščine dela).

4. Obremenitev učencev

- **Obseg učnih gradiv**, ki jih učitelji dnevno oziroma tedensko pošiljajo učencem, naj bo **vsaj dva do trikrat manjši**, kot bi ga uporabili pri rednem pouku.
- **Preverjanje znanja je učinkovito**, če ima učitelj dobro povratno informacijo in takrat, ko lahko naloge opravijo učenci sami.
- Učitelji naj **ne obremenjujejo učencev z nalogami ali izdelki**, za katere niso prepričani, da jih lahko v izrednih razmerah **opravijo vsi učenci doma** (brez potrebne nabave in iskanja materialov ipd.).
- Učitelji naj preverjajo znanje učencev v dogovoru z učenci oziroma starši (za mlajše učence).
- Učitelji naj **obvezno upoštevajo** starost učencev in spodbujajo njihovo samostojnost. Učencev in staršev naj ne obremenjujejo z dolgimi in nejasnimi navodili. To velja tudi za preverjanje znanja.

5. Temeljni pogoji za učinkovito preverjanje in ocenjevanje znanja

- **Stik z vsemi učenci**
Šola naj zagotovi, da se vzpostavi stik z vsemi učenci. Pomembno je, da učitelji poznajo razmere, v katerih učenci lahko sodelujejo v procesu izobraževanja na daljavo. Pri starejših učencih je potrebno v čim večji meri spodbujati samostojno delo tudi ob preverjanju, pri mlajših naj pri organizaciji dela in preverjanja sodelujejo tudi starši.
- **Tehnične zmožnosti**
Učenci imajo različne tehnične zmožnosti za izobraževanje na daljavo. Primanjkljaje je zato potrebno omiliti tudi z navodili po telefonu in preko navadne pošte.
- **Pomoč neocenjenim učencem in učencem z negativnimi ocenami**
Preveriti je potrebno možnosti za pomoč učencem pri zapolnitvi vrzeli v znanju, da bodo lahko sodelovali pri obravnavi nove učne snovi in pridobili pogoje za napredovanje. Predlagamo aktivno vključitev šolskih svetovalnih delavcev, medsebojno pomoč na daljavo itd.
- **Podpora učencem**, ki potrebujejo pomoč
Podpora učencem, ki potrebujejo pomoč iz različnih razlogov (učenci z učnimi težavami), naj bo usmerjena v individualni pristop učiteljev izvajalcev DSP, ISP, spremljevalcev, romskih pomočnikov, ki z različnimi pristopi glede na individualne

potrebe učencev pomembno pripomorejo k napredku učencev. Pomembno je njihovo sodelovanje z razrednikom in drugimi učitelji oddelka.

- **Diferenciran pristop**

Z diferenciranim pristopom omogočimo napredek vsakega posameznega učenca glede na njegove zmožnosti. Hkrati pomembno vplivamo na motivacijo učencev za izobraževanje in učenje na daljavo.

6. Učno okolje

- Učitelji učence vnaprej seznanijo s preverjanjem znanja in kriteriji uspešnosti/na kakšen način bodo preverjali znanje in kakšni bodo kriteriji uspešnosti.
- Učenci se morajo ob vizualnih stikih z učiteljem počutiti varno, zato je pomembno, da učitelj upošteva specifične okoliščine dela otrok.

7. Način preverjanja znanja na daljavo

- učenčevi ustni odgovori,
- pisni odgovori,
- likovni, tehnični, praktični in drugi izdelki, avtentične naloge (posebej priporočamo za predmete TEH, GOS, LUM, GUM, KEM, izbirni predmeti s področja tehnike, likovne umetnosti, idr.),
- projektno delo (naj bo zasnovano medpredmetno),
- nastopi učencev (priporočamo za SLO, TJA)
- ...

Preverjanje naj **ne bo preobsežno**. Obremenitev učencev in časovna razporeditev preverjanja naj bo **usklajena v strokovnem aktivu in v oddelčnem učiteljskem zboru**. Učitelji naj pripravijo kriterije za preverjanje in jih predstavijo učencem.